

تعیین مدل علی ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای بر اساس هوش هیجانی و سبک‌های ابراز هیجان با میانجیگری تفکر استراتژیک در کارمندان بانک‌ها

زنیب غیاثی^۱، پرستو آقایی گلدبانی^۲

چکیده

پیش‌زمینه و هدف: هدف از انجام این پژوهش تعیین مدل علی ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای بر اساس هوش هیجانی و سبک‌های ابراز هیجان با میانجیگری تفکر استراتژیک در کارمندان بانک‌ها بود. **مواد و روش کار:** پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر روش، توصیفی از نوع همبستگی(راطه‌ای) بود. جامعه شامل کارمندان مرد ۳۰ الی ۴۵ ساله بانک‌های منطقه ۱ شهر تهران بود که از میان آن‌ها ۲۵۰ نفر به عنوان نمونه به صورت در دسترس انتخاب شده و پرسنل‌های ابراز گری هیجانی کینگ و اموزن (۱۹۹۰)، هوش هیجانی برادری و گریوز (۲۰۰۴)، تفکر استراتژیک گلمن (۲۰۰۷) و ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای لاستل و همکاران (۲۰۱۰) را تکمیل نمودند. **یافته‌ها:** یافته‌های پژوهش نشان داد که مدل برای اندازه‌گیری متغیرهای پنهان از کفايت و برآش لازم نسبی برخوردار است. علاوه بر این تفکر استراتژیک و ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای دارای تناسب پیش‌بینی متوسط و قوی می‌باشد. همچنین ۶۱/۱ درصد از تغییرات متغیر تفکر استراتژیک توسط هوش هیجانی و سبک‌های ابراز هیجان و ۷۰۰۴ درصد از تغییرات ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای توسط هوش هیجانی، سبک‌های ابراز هیجانی و تفکر استراتژیک تبیین می‌شود. **بحث و نتیجه‌گیری:** با تکیه‌بر ساختار تفکر استراتژیک و آموزش پذیر بودن آن، دخالت دادن این نوع تفکر می‌تواند مسیر راطه‌ی بین ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای باهوش هیجانی و سبک‌های ابراز هیجان را بازتعریف نماید.

کلید واژه‌ها: ذهنیت‌های طرح‌واره، هوش هیجانی، سبک‌های ابراز هیجان، تفکر استراتژیک

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه دانش البرز، آبیک، ایران (نویسنده مسئول) pa.aghaee@gmail.com

^۲ کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه ایوان کی، ایوان کی، ایران

مقدمه

رشد و شکوفایی یا رکود اقتصادی کشور با طرز کار مؤسسات بانکی ارتباط نزدیکی دارد. نظام بانکی خدماتی عرضه می‌نماید که بدون آن سیستم اقتصادی کشور از حرکت بازمی‌ماند، سرمایه موجود در بانک‌ها منبع اصلی خرید محصولات و خدمات و امکانات برای اعطا به آن‌ها، منبع ایجاد اعتبار برای تمام واحدهای اقتصادی است. بنابراین فعالیت بینهای بانک‌ها و استفاده مؤثر از امکانات در دسترس آن‌ها برای رسیدن به اهدافشان از جمله بهره‌برداری از سرمایه و تجهیز آن، بر فعالیت‌های مختلف اقتصادی و وضع کلی اقتصاد کشور بسیار مؤثر می‌باشد. از سوی دیگر به نظر می‌رسد کارکنان راضی و سالم نسبت به کارکنان ناراضی و دارای مسائل روان‌شناسی، انگیزه بیشتری داشته و بهتر کار می‌کنند، خدمات بهتری عرضه نموده و بنابراین بازدهی بیشتری نیز دارند (تایب زاده و صنیعی، ۱۳۹۱).

اقتصاددانان یکی از عوامل مهم توسعه و رشد اقتصادی را سرمایه‌گذاری مولد می‌دانند. برای انجام یافتن این امر نیاز به منابع مالی و پولی و نیز تجهیز و هدایت این منابع در جهت فرآیند توسعه اقتصادی است که در این میان نقش بانک‌ها مهمن و تعیین‌کننده می‌باشد. کیفیت و توانمندی نیروی انسانی، عامل مهم بقاء و حیات سازمان است. نیروی انسانی توانمند را به وجود آورده. از نظر درک رشد اقتصادی مراهون توانمند کردن کارکنان است (داشگردزاده، حق‌شناس کاشانی و مهدی نژاد، ۱۳۹۱). میرباقری، منیر پور و ضرغام حاجی (۱۳۹۹) در پژوهش خود نشان دادند که از جمله عواملی که بر ارتقای سطح عملکرد کارمندان و اثربخشی آن‌ها اثرگذار است، مقوله طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه^۱ می‌باشد. طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه لگوی‌های هیجانی و شناختی خودشکننده‌ای هستند که در جریان رشد آغاز می‌گردد و در سرتاسر زندگی تکرار می‌شوند. از سوی دیگر، آسیب‌شناسی فرد می‌تواند، بازتاب طرح‌واره‌های ناسالم وی باشد. بنابراین طرح‌واره‌های منفی و ناسازگار که بیشتر در پی تجربه‌های ناگوار دوران کودکی پدید می‌آیند می‌توانند به عنوان هسته اصلی اختلال شخصیت و بسیاری از بیماری‌های محور I ایفای نقش کنند. از آجاکه طرح‌واره‌ها، هسته خود پنداره^۲ فرد را شکل می‌دهند اگر دارای محتوا ناسازگار باشند افراد را نسبت به گسترهای از کاستی‌ها و مشکلات آسیب‌پذیر می‌کنند. بررسی‌های چندی که در این زمینه انجام‌شده است نشان می‌دهد که طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در شکل‌گیری و گسترش بسیاری از مشکلات روان‌شناسی همچون اختلال‌های شخصیت^۳، افسردگی مزمن^۴ و اختلال‌های اضطرابی^۵ نقش دارند (یانگ، کلوسکو و ویشار، ترجمه حمید پور و اندوز، ۱۳۹۹). یانگ و همکاران (۲۰۰۸) بر اساس طرح‌واره‌های ناسازگار، ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای^۶ را معروفی کردند. ذهنیت طرح‌واره‌ای عبارت است از طرح‌واره‌ها یا عملکردهای طرح‌واره‌ای (ناسازگار یا ناسازگار) که در حال حاضر در سیستم پردازش اطلاعات فرد فعال شده‌اند. ذهنیت طرح‌واره‌ای ناکارآمد را می‌توان به عنوان بخشی از خوبیشتن در نظر گرفت که با طرح‌واره‌ها یا عملکردهای طرح‌واره‌ای خاصی ارتباط دارد و هنوز بهطور کامل با سایر بخش‌های خوبیشتن یکپارچه نشده است (یانگ، ترجمه صاحبی و حمید پور، ۱۳۹۹).

یانگ مدل ذهنیت طرح‌واره‌ای را برای توضیح و فهم بهتر نوسان‌های خلقی در نظر گرفته است که این ایده را قبل^۷ از یک ورکشاپ بالینی استفاده کرده بود. ذهنیت طرح‌واره‌ای یک لگوی سازمان یافته از تفکر، احساس و رفتار است که منشأ آن مجموعه‌ای از طرح‌واره‌های است که از سایر ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای، مستقل می‌باشد (آقایی گلدبانی و غیاثی، ۱۳۹۹). فرض بر این است که افراد از یک ذهنیت به ذهنیت دیگر پرش می‌کنند و یا یک ذهنیت را به طور عمیق در خود احساس می‌کند (اختوتی و جمشیدی، ۱۳۹۶). این ذهنیت‌ها حالات هیجانی و پاسخ‌های مقابله‌ای لحظه‌به‌لحظه‌ای هستند که توسط موقعیت‌ها (گره‌های هیجانی) برانگیخته می‌شوند و شامل چهار گروه کلی ذهنیت‌های کودکانه، ذهنیت‌های مقابله‌ای ناکارآمد، ذهنیت‌های والد ناکارآمد و ذهنیت بزرگ‌سال سالم^۸ هستند (ایرانی، ۱۳۹۸).

طرح‌واره‌ها نقش عمده‌ای در تفکر، احساس، رفتار و نحوه برقراری ارتباط با دیگران بازی می‌کنند و به گونه‌ای متناقض و اجتناب‌ناپذیر، زندگی بزرگ‌سالی را به شرایط ناگوار دوران کودکی می‌کشانند که غالباً برای فرد زیان‌بخش می‌باشد (نعمی پور و پورمیدانی، ۱۳۹۶). رامتنین فر و علیزاده (۱۳۹۹) طی پژوهشی نشان دادند که طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه به‌واسطه متغیرهای همچون هوش هیجانی^۹ قابل پیش‌بینی می‌باشند. نتایج پژوهش‌های دیگری (جاوید پشکه و جوادی، ۱۳۹۸؛ موسی زاده و عظیمی، ۱۳۹۸ و قنبری، میرزا حسینی و ستایشی اظهاری، ۱۳۹۷) نیز بین طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و هوش هیجانی رابطه معناداری به دست آورده‌اند. هوش هیجانی توانایی درک هیجانات و عواطف به منظور دستیابی و ایجاد هیجاناتی است تا ضمن کمک به تفکر بهتر، بتواند به شناخت هیجانات و عواطف بپردازد. ضمناً هماهنگی لازم میان عواطف و احساسات برای ارتقا عاطفی و هوشی را فراهم آورد (سانچ و رویس^{۱۰}، ۲۰۱۷). درواقع هوش هیجانی نوعی پردازش

¹ Early Maladaptive Schemas

² Self-concept

³ Personality disorders

⁴ chronic depression

⁵ anxiety disorders

⁶ Schema Modes

⁷ Beck

⁸ Healthy Adult Schema Mode

⁹ emotional intelligence

¹⁰ Sanche & Ruis

عاطفی است که شامل ارزیابی صحیح عواطف خود و دیگران، بیان مناسب عواطف و تنظیم مناسب آن هاست؛ بهنحوی که به بهبود حیران زندگی منجر شود (الشماری، پسیان، گنزالس و تورس^۱، ۲۰۰۰)، نلسون و لاو^۲ (۲۰۰۳)، هوش هیجانی را نقطه تلاقي توانی ها و مهارت های مهارت های پیشرفت ه در شناخت دقیق خود و نقاط قوت و ضعف شخصی، ایجاد تداوم روابط سالم و اثربخش، همکاری مفید و ثمربخش با دیگران، برخورد اثربخش و سالم با خواسته ها و فشارهای زندگی روزمره می دانند. داماسیو^۳ در تعیین قدرت اثربخشی هیجان ها در رفتار معتقد است که هیچان ها و پایه های بیولوژی آن، هم به صورت مثبت و هم به صورت منفی و اغلب ناگاهانه در تصمیم گیری در گیر بوده و چارچوبی برای شناخت اجتماعی فراهم می کنند و برای پردازش خود که آگاهی را تقویت می کنند، ضروری هستند. او هیجان را پاسخ فیزیولوژیک بدن و احساس را برداشت مغز از این پاسخ می داند (داماسیو، ترجمه سهرابی و عباسی، ۱۳۹۰).

گلمن^۴ (۲۰۰۵) هوش هیجانی را عامل مهمی در شکوفایی توانی افراد برای کسب موقیت در زندگی تلقی می کند و آن را با سلامتی عاطفی و در مجموع، سلامتی روایی مرتبط می داند. به باور مایر و سالوی^۵، هوش هیجانی عبارت است از توانایی نظاره کردن احساسات خود و دیگران، فرق گذاشتن میان احساسات خود با دیگران، استفاده از این امر به منظور هدایت افکار و اعمال خود (مایر و سالوی، ۱۹۹۷).

روست و سیاروچی^۶ (۲۰۰۵)، در تحقیقات خود نشان دادند، کارمندانی که در درک احساسات خویش و زیردست اشان ماهر هستند، احتمال زیادی دارد تا بازده های تجاری بالایی را کسب کنند و توسط کارمندان و مدیرانشان به عنوان رهبر مؤثر موردو توجه قرار گیرند. بر طبق نظریات دیکتر^۷ (نقل از سلیمان و آل شیخ^۸، ۲۰۰۷)، عالی ترین کارمندان و مدیران باید هوش هیجانی داشته باشند تا بر اساس ترکیب خود مدیریتی و مهارت های ارتباطی و آگاهی از اینکه چگونه رفتار آن ها در سازمان، بر دیگران تأثیرگذار است، تصمیمات مناسب را اتخاذ کنند. از طرفی نیز ایزدی، اشرفی و فتحی آشتیانی (۱۳۹۷) در طی پژوهشی بیان کردند که باورها و طرح واره های افراد در مورد هیجانات می تواند تعیین کننده راهبردهای به کاربرده شده ترتیم هیجان مانند سبک های ابراز هیجان به عنوان یکی از مؤلفه های اصلی هیجان به نمایش بیرونی هیجان بدون توجه به ارزش مثبت یا منفی یا شیوه تجلی آن (چهره ای، کلامی، بدنی یا رفتاری)، اطلاق می شود. کینگ و اموزن^۹ (۱۹۹۰)، سه بعد اساسی در ابراز گری هیجانی مطرح کردند که این سه بعد شامل ابراز هیجان مثبت^{۱۰}، ابراز هیجان منفی^{۱۱} و ابراز صمیمیت^{۱۲} است. بعضی افراد هیجان هایشان را آزادانه و ظاهرآ بدون نگرانی از بیامدهای آن ابراز می کنند؛ ولی برخی دیگر در انتقال حالت های هیجانی خود محافظه کار هستند (امونز و کلی^{۱۳}، ۲۰۱۳)؛ تفاوتی که اگر شناخته نشود، می تواند در ارتباط های بین فردی مشکل آفرین باشد. در حقیقت، وقتی هیجان ها به سبک غلطی ابراز شوند، در بافتی نامناسب رخ دهنند، خیلی شدید باشند و زیاد به طول بینجامند، مشکل آفرین و آسیبزا می شوند (ورنر و کروس^{۱۴}، ۲۰۱۰)؛ به نقل از صبحی قرامکی، مشایخ، بوربور و عباسی، ۱۳۹۹). گرتز (۲۰۱۹) در پژوهشی رابطه بین تفکر استراتژیک در بین کارمندان سازمان و سبک های ابراز هیجان را برسی کرد و نشان داد که بین تفکر استراتژیک و سبک های ابراز هیجان رابطه مثبتی وجود دارد. درواقع تفکر استراتژیک یک فرایند تحلیل، ارزیابی، بازتاب طبیعت کسب و کار، درک موقعیت فعلی و وضعیت های ممکن آینده، خلق چشم انداز از آینده های سازمان، توسعه ای ابرازها و روش های ممکن برای دستیابی به این چشم انداز، وزن دادن به انتخاب ها و تصمیم گیری در مورد نحوه عمل است (پالماتیر^{۱۵}، ۲۰۰۸). تفکر استراتژیک یک فرآیند مداوم است که هدف آن رفع ابهام و معنا یخشیدن به یک محیط پیچیده می باشد. این فرآیند تجزیه و تحلیل موقعیت و همچنین ترکیب خلاقانه نتایج تحلیل در قالب یک برنامه استراتژیک موفقیت آمیز را در بر می گیرد (بون^{۱۶}، ۲۰۰۵). در الگوی لیدکا^{۱۷} (۱۹۹۸) عناصر اصلی تفکر استراتژیک به صورت مشخص و بامعنای ارائه شده است که شامل نمایی از سیستم، تمرکز بر هدف (عزم استراتژیک)، فرصت جویی هوشمندانه، پیش روی با فرضیه و تفکر در زمان می باشد. تفکر استراتژیک، فرایند خلاقانه و واگرا^{۱۸} است و با چشم انداز و دورنمای طراحی مدیران مرتبط است که این امر، مستلزم فراتر رفتن اندیشه مدیران و کارمندان از عملیات روزمره، باهدف تمرکز بر قصد استراتژیک می باشد (بازیاری و مهدیزاده اشرفی، ۱۴۰۰).

¹ Alshammari, Pasay-an, Gonzales & Torres

² Nelson & Low

³ Damasio

⁴ Goleman

⁵ Mayer & Salovey

⁶ Rosete & Ciarrochi

⁷ Dector

⁸ Suleiman & Al-shaikh

⁹ King & Emmons

¹⁰ Expressing positive emotion

¹¹ Express negative emotion

¹² Express your sincerity

¹³ Colby

¹⁴ Werner & Gross

¹⁵ Palmatier

¹⁶ Bonn

¹⁷ Liedtka

¹⁸ divergent

گلدمون و کاسی^۱ (۲۰۱۰) تفکر استراتژیک را به صورت یک تفکر ادراکی، سیستم محور، هدایت‌کننده و یک تفکر فرصت طلبانه که افراد و سازمان را به سوی اکتشافات جدید و استراتژی‌های آرمانی هدایت می‌کنند. در ایجاد و توسعه‌ی استراتژیکی فکر کردن نیاز به این دارد که واقعاً در ک کنیم که و چه چیز اتفاق می‌افتد و چه چیز می‌خواهیم (به نقل از تبیانیان، علیرضایی، عبدالستی و مصباح، ۱۴۰۰).

با تکیه بر ساختار تفکر استراتژیک و آموزش پذیر بودن آن؛ به نظر می‌رسد دخالت دادن این نوع تفکر بتواند مسیر رابطه‌ی بین ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای باهوش هیجانی و سبک‌های ابراز هیجان را باز‌معرفی نماید؛ ادعایی که در قالبی فرضیه بوده و نیازمند مطالعات بیشتری است. با توجه به مباحث مطرح شده و ارتباط چندگانه‌ی متغیرهای بیان شده (هوش هیجانی، سبک‌های ابراز هیجان و تفکر استراتژیک و تأثیر احتمالی ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای بر آن‌ها) در این پژوهش به بررسی این متغیرها پرداخته و با توجه به گستردگی مبحث، این سؤال اصلی را مطرح نموده است که آیا مدل پیشنهادی پژوهشگر باهدف تعیین مدل علی ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای بر اساس هوش هیجانی و سبک‌های ابراز هیجان با میانجیگری تفکر استراتژیک در کارمندان بانک‌ها دارای برآش می‌باشد؟

مواد و روش کار

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر روش، توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه این پژوهش شامل کارمندان مرد ۳۰ الی ۴۵ ساله بانک‌های منطقه ۱ شهر تهران بود. با عنایت به نظر متخصصان آماری، در مطالعات مبتنی بر مدل‌بایی معادلات ساختاری، تعداد بالاتر از ۲۰۰ نفر مناسب تشخیص داده شده است (شوماخر و لومکس^۲، ترجمه قاسمی، ۱۳۸۸)، لذا در این پژوهش تعداد ۲۵۰ نفر به عنوان نمونه به صورت در دسترس انتخاب شدند. جمع‌آوری اطلاعات تئوری به صورت کتابخانه‌ای و داده‌های پژوهش به صورت میدانی و با استفاده از پرسشنامه‌های استاندارد به شرح ذیل بود.

- پرسشنامه ابراز گری هیجانی (EEQ)

این پرسشنامه توسط کینگ و امونز در سال ۱۹۹۰ طراحی شده است که سه مؤلفه و ۱۶ ماده آن مربوط به مؤلفه ابراز هیجان مشبت (۱-۷)، ۵ ماده آن مربوط به مؤلفه ابراز صمیمیت (۸-۱۲) و ۴ ماده آن مربوط به مؤلفه ابراز هیجان منفی (۱۳-۱۶) است. کینگ و امونز (۱۹۹۰) آلفای کرون باخ را ۰/۷۰ به دست آوردند و روایی همگرای معنی‌داری بین آن و مقیاس عاطفه مثبت و پرسشنامه شخصیت چندبعدی به دست آورده‌اند (۰/۰۵). ضریب‌های آلفا برای خرده مقیاس‌های مثبت، ابراز صمیمیت، ابراز هیجان منفی و کل راه به ترتیب ۰/۷۶، ۰/۷۴، ۰/۸۲ و ۰/۷۸ به دست آورده‌اند.

- پرسشنامه هوش هیجانی

این پرسشنامه توسط برادربری- گریوز (۲۰۰۴) تهیه شده و دارای ۲۸ ماده است که به ۵ مقیاس هوش هیجانی کلی، خودآگاهی، خود مدیریتی، آگاهی اجتماعی و مدیریت روابط، تقسیم می‌شود. شیوه‌ی نمره‌گذاری آزمون بر مبنای مقیاس لیکرت، نمره‌گذاری می‌باشد؛ یعنی هر یک از گزینه‌ها امتیازی بین ۱ تا ۶ دارند (هر گر ۱ امتیاز)، بهندرت ۲ (امتیاز)، گاهی ۳ (امتیاز)، معمولاً ۴ (امتیاز)، تقریباً همیشه ۵ (امتیاز) و همیشه ۶ (امتیاز). جمع نمراتی که آزمونی در هر یک از سوالات کسب می‌کند نمره کل آزمون را تشکیل می‌دهد که عددی بین ۱ تا ۱۶۸ می‌باشد. به طور جزئی تر، هر خرده مقیاس شامل تعدادی از سوالات می‌گردد که مجموع نمرات سوالات مربوطه، نمره‌ی خام آن خرده مقیاس را تشکیل می‌دهد. خرده مقیاس‌ها شامل خودآگاهی شامل سوالات ۱ تا ۶، خود مدیریتی شامل سوالات ۷ تا ۱۵، آگاهی اجتماعی شامل سوالات ۱۶ تا ۲۰ و مدیریت رابطه شامل سوالات ۲۱ تا ۲۸ می‌باشند. برای تعیین روایی، این آزمون به همراه آزمون هوش هیجانی بار- ان در یک گروه ۹۷ نفری اجرا شد که ضریب همبستگی در سطح ۹۹/۰ معنی دار بود. همچنین ضرایب پایایی مؤلفه‌های هوش هیجانی به ترتیب برابر با ۰/۷۳، ۰/۷۶، ۰/۷۸ و ۰/۷۶ بود. به علاوه آزمون در گروه ۲۸۴ نفری دیگر (۱۱۵ پسر، ۱۳۹ دختر) فقط یکبار اجرا شد و ضریب پایایی آن با استفاده از آلفای کرون باخ ۸۸/۰ بود. (برادربری و گریوز، ترجمه گنجی، ۱۴۰۰). گنجی و همکاران (۱۳۸۵) اجرا شد و ضریب پایایی آن با استفاده از آلفای کرون باخ ۸۸/۰ بود. همچنین ضرایب پایایی چهار مؤلفه‌ی خودآگاهی، خود مدیریتی، آگاهی اجتماعی و مدیریت رابطه را به ترتیب ۰/۷۳، ۰/۷۸، ۰/۸۷ و ۰/۷۶ به دست آورده‌اند. پایایی چهار مؤلفه‌ی خودآگاهی، خود مدیریتی، آگاهی اجتماعی و مدیریت رابطه را به ترتیب ۰/۷۳، ۰/۷۸، ۰/۸۷ و ۰/۷۶ به دست آورده‌اند. همچنین، ضریب پایایی کل پرسشنامه را ۰/۹۰ به دست آمد و همسانی درونی آن را با استفاده از روش آلفای کرون باخ به اندازه‌ی ۰/۸۳۱ تعیین کردند. برای به دست آوردن روایی آزمون، گنجی و همکاران (۱۳۸۵) از روش همبستگی پیرسون بین دو آزمون هوش هیجانی برادربری گریوز و بار-آن استفاده کردند. همبستگی کلی بین دو آزمون ۰/۶۷ بوده و در سطح آلفای ۰/۰ معنادار بود.

- پرسشنامه تفکر استراتژیک

پرسشنامه تفکر استراتژیک توسط گلمن^۳ (۲۰۰۷) طراحی و اعتباریابی شده است، این پرسشنامه شامل ۱۲ گویه بسته پاسخ بر اساس طیف پنج درجه‌ای لیکرت می‌باشد، پرسشنامه چهار بعد تفکر مفهومی، تفکر سیستمی، تفکر هوشمندانه و تفکر آینده‌نگر را موردنیخش قرار می‌دهد. طیف مورداستفاده در پرسشنامه بر اساس طیف پنج گزینه‌ای لیکرت (خیلی کم، کم، تالانزهای، زیاد و خیلی زیاد) می‌باشد. روایی پرسشنامه در پژوهش گلمن (۲۰۰۷) از طریق تحلیل عاملی مورد تائید قرار گرفت. در مطالعه کرمیان (۱۳۹۲) برای به دست آوردن

¹ Cassi

² Schumacker & Lomax

³ Goldman

روایی پرسشنامه از نظرات استاد راهنما و چندین تن از دیگر اساتید و متخصصین و کارشناسان استفاده شده است و از آن‌ها در مورد مربوط بودن سوالات، واضح بودن و قابل فهم بودن سوالات و اینکه آیا این سوالات برای پرسش‌های تحقیقاتی مناسب است و آن‌ها را موردنیش قرار می‌دهد، نظرخواهی شد و مورد تأیید قرار گرفت. گلدمن (۲۰۰۷) برای پایابی پرسشنامه از ضریب آلفای کرون باخ استفاده کرد و پایابی پرسشنامه را ۰/۸۹ گزارش کرد. در مطالعه کریمیان (۱۳۹۳) پایابی پرسشنامه بر اساس یک مطالعه مقدماتی بر روی نمونه ۳۰ نفری پایابی پرسشنامه ۰/۷۷ محاسبه شد.

- پرسشنامه ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای

این پرسشنامه توسط لابستل^۱ و همکاران (۲۰۱۰) طراحی شده و دارای ۱۲۴ سؤال بوده و هدف آن سنجش ۱۴ ذهنیت طرح‌واره‌ای (ذهنیت کودک آسیب‌پذیر، ذهنیت کودک عصبانی، ذهنیت کودک غضبناک، ذهنیت کودک تکانشی، ذهنیت کودک بی‌انضباط، ذهنیت کودک شاد، ذهنیت تسلیم‌شده مطیع، ذهنیت محافظت‌بی‌تفاوت، ذهنیت خود آرام‌بخش بی‌تفاوت، ذهنیت خود بزرگ‌منش، ذهنیت زورگو و تهاجمی، ذهنیت والد تنبیه‌گر، ذهنیت والد پرتوque، ذهنیت خود آرام‌بخش بی‌تفاوت، ذهنیت لیکرت بوده که از ۱۶ همیشه) نمره‌گذاری شده و نمرات بالا نشانگر حاکمیت آن ذهنیت بر سیستم پردازش اطلاعات است. ذهنیت‌ها به ۴ حوزه هیچ وقت تا ۶ همیشه) می‌شوند که عبارت‌اند از: ذهنیت‌های کودک آسیب‌پذیر، ذهنیت‌های منتقد درونی (والد ناکارآمد)، ذهنیت‌های مقابله‌ای ناسازگار، و ذهنیت‌های سالم. طبق تحقیقات انجام شده (لابستل و همکاران، ۲۰۱۰) در مورد پایابی این آزمون، همبستگی درونی خرد مقیاس‌ها، که از طریق آلفای کرون باخ به دست آمده از ۰/۷۶ تا ۰/۹۶ با میانگین ۰/۸۹ است. حتی و همکاران (۱۳۹۴) در پژوهشی جهت برآورد پایابی، از روش محاسبه همبستگی درونی (آلفای کرون باخ) و روش آزمون - بازآزمون استفاده نمود که آلفای کرون باخ به دست آمده، ۰/۹۰ می‌باشد.

یافته‌ها

میانگین سنی گروه نمونه ۳۸/۶۲ (۴/۲۷) بود. ۳۲/۴ درصد افراد گروه نمونه مجرد و ۷۶/۶ درصد متاهل بودند. همچنین ۷/۲ درصد افراد گروه نمونه دارای مدرک کارشناسی، ۵۸/۸ درصد دارای مدرک کارشناسی ارشد، ۲۶/۸ درصد دارای مدرک دکتری و ۷/۲ درصد دارای مدرک پست DBA بودند.

جدول (۱): شاخص‌های توصیفی و نرمالیته بودن متغیرها

k-s	میانگین	مؤلفه‌ها	k-s	میانگین	مؤلفه‌ها
۰/۰۹۳	۱۹/۳۸	کودک عصبانی	۰/۰۹۱	۲۳/۳۸	خودآگاهی
۰/۱۷۵	۱۵/۰۱	کودک غضبناک	۰/۰۸۵	۲۳/۸۵	خود مدیریتی
۰/۱۷۲	۱۲/۸۳	کودک تکانشی	۰/۱۷۹	۱۴/۹۴	آگاهی اجتماعی
۰/۲۰۶	۱۰/۸۸	کودک بی‌انضباط	۰/۰۸۸	۲۴/۲۵	مدیریت رابطه
۰/۱۰۶	۲۳/۱۲	کودک شاد	۰/۱۰۰	۸۶/۴۴	مجموع میانگین‌های هوش هیجانی
۰/۶۶	۲۶/۸۷	تسلیم‌شده مطیع	۰/۱۸۴	۱۰/۰۱	تفکر مفهومی
۰/۱۰۶	۸/۲۲	محافظت‌بی‌تفاوت	۰/۱۵۷	۹/۲۶	تفکر سیستمی
۰/۰۶۵	۲۴/۳۳	خود آرام‌بخش بی‌تفاوت	۰/۱۶۴	۹/۱۱	تفکر هوشمندانه
۰/۰۶۸	۲۳/۱۶	خود بزرگ‌منش	۰/۲۰۲	۹/۷۵	تفکر آینده‌زنگ
۰/۰۵۹	۲۴/۳۴	زورگو و تهاجمی	۰/۱۰۰	۳۸/۱۵	تفکر استراتژیک
۰/۰۷۲	۲۳/۰۴	والد تنبیه‌گر	۰/۱۶۵	۱۷/۱۷	ابراز هیجان مثبت
۰/۱۱۰	۱۹/۲۲	والد پرتوque	۰/۱۱۹	۱۵/۲۱	ابراز صمیمت
۰/۱۲۲	۲۱/۰۶	بزرگ‌سال سالم	۰/۱۵۱	۱۰/۳۶	ابراز هیجان منفی
۰/۲۰۰	۲۸۲/۱۴	مجموع میانگین‌های ذهنیت‌ها	۰/۰۸۸	۴۲/۷۶	مجموع میانگین‌های ابراز گری
			۰/۱۶۹	۳۰/۶۱	کودک آسیب‌پذیر

از مؤلفه‌های هوش هیجانی، آگاهی اجتماعی دارای پایین‌ترین میانگین (۱۴/۹۴) و مدیریت رابطه دارای بالاترین میانگین (۲۴/۲۵) می‌باشد. مجموع میانگین‌های هوش هیجانی نیز ۸۶/۴۴ است. از مؤلفه‌های تفکر استراتژیک، تفکر هوشمندانه دارای پایین‌ترین میانگین (۱۱/۹۱) و تفکر مفهومی دارای بالاترین میانگین (۱۰/۰۱) می‌باشد. مجموع میانگین‌های تفکر استراتژیک ۳۸/۱۵ است. از مؤلفه‌های ابراز هیجان مثبت دارای بالاترین میانگین (۱۷/۱۷) و ابراز هیجان منفی دارای پایین‌ترین میانگین (۱۰/۳۶) است. مجموع میانگین‌های ابراز هیجان نیز ۴۲/۷۶ است. از میان ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای، کودک آسیب‌پذیر دارای بالاترین میانگین (۳۰/۶۱) و محافظت‌بی‌تفاوت دارای پایین‌ترین میانگین (۸/۲۲) است. مجموع میانگین‌های ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای نیز دارای میانگین (۲۸۲/۱۴) می‌باشد. همچنین با توجه به اینکه داده‌های آماره کولموگروف اسپیرنوف بزرگ‌تر از ۰/۰۵ است، داده‌ها از توزیع نرمال برخوردار می‌باشند.

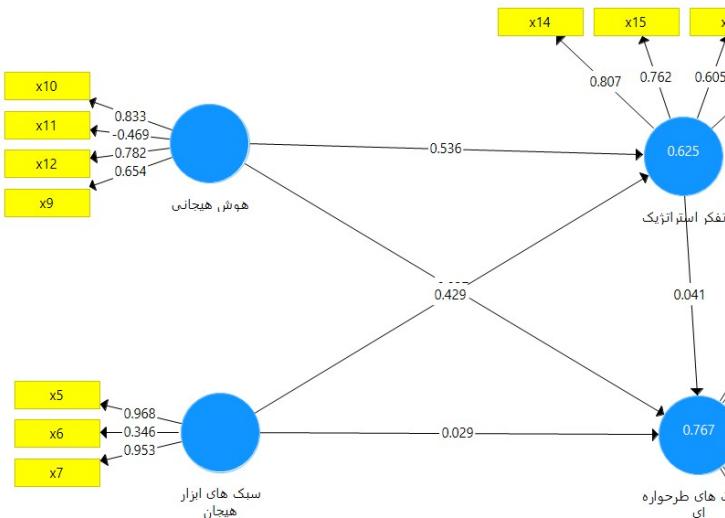
^۱ Lobeestael

جدول (۲): ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیرها	۱	۲	۳	۴
سبکهای ابراز هیجان (۱)	-	-	-	-
هوش هیجانی (۲)	۰.۰۳۰۹**	-	-	-
تفکر استراتژیک (۳)	۰.۰۴۸۰**	۰.۶۸۶**	-	-
ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای (۴)	۰.۰۱۸۲**	۰.۰۴۵۱**	۰.۰۲۵۷**	-

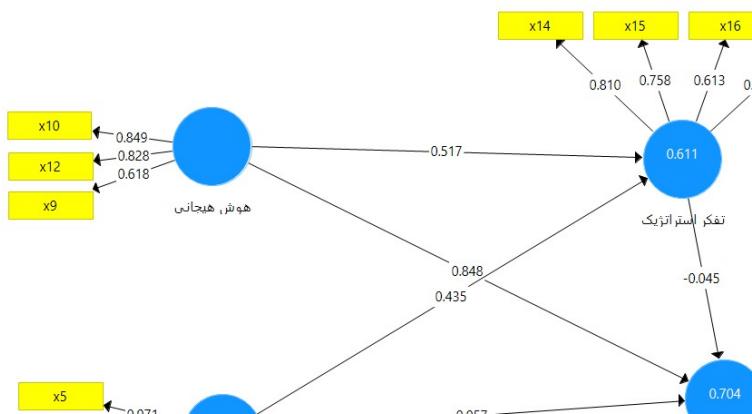
**<0.1, *<0.05

در جدول فوق مقادیری که علامت ستاره در بالای آن درج شده نشان از معنی‌داری رابطه بین دو متغیر دارد. به بیانی دیگر بین تمام متغیرها با یکدیگر رابطه مثبت و معنادار وجود دارد.

شکل (۱): بررسی برآذش مدل

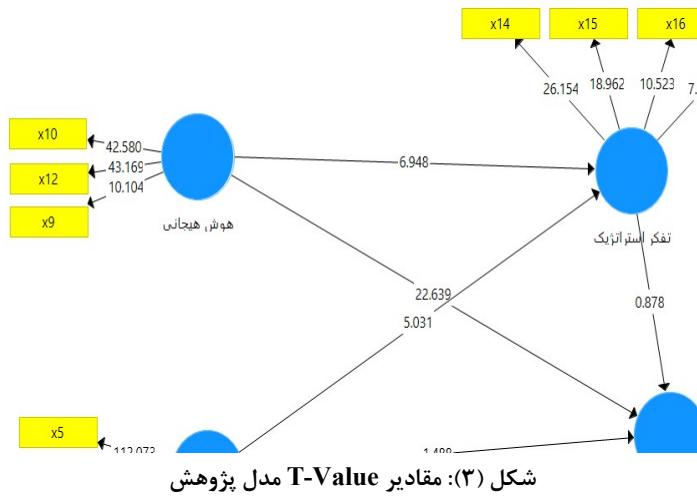
همان‌طور که در مدل فوق مشاهده می‌شود، بارهای عاملی بعضی از گویه‌ها زیر ۰/۴ و حتی منفی هستند. این مسئله برآذش مدل را دچار مشکل می‌کند. به همین علت، گویه‌های منفی و زیر ۰/۴ حذف شدند. مدل اصلاح شده به شرح زیر است:

شکل (۲): ضرایب رگرسیونی استاندارد مدل پژوهش

با توجه به مدل برآذش داده شده فوق، ضریب رگرسیونی استاندارد شده تأثیر هوش هیجانی بر تفکر استراتژیک و ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای به ترتیب برابر ۰/۵۱۷ و ۰/۸۴۸ است. ضریب رگرسیونی استاندارد شده تأثیر سبکهای ابراز هیجان بر تفکر استراتژیک و ذهنیت‌های

طرحوارهای به ترتیب برابر $0/057$ و $0/057$ است. همچنین ضریب رگرسیونی استاندارد شده تأثیر تفکر استراتژیک بر ذهنیت‌های طرحوارهای برابر $-0/045$ است. مقدار ضریب تعیین تعدیلی (R^2) برای متغیرهای تفکر استراتژیک و ذهنیت‌های طرحوارهای به ترتیب برابر $0/611$ و $0/704$ است. به این معنی که $61/1$ درصد از تغییرات متغیر تفکر استراتژیک توسط هوش هیجانی و سبک‌های ابزار هیجان و $70/4$ درصد از تغییرات ذهنیت‌های طرحوارهای توسط هوش هیجانی، سبک‌های ابزار هیجانی و تفکر استراتژیک توجیه می‌شود. با توجه به این که در نرمافزار اسماارت به ال اس از مقدار آماره تی برای بررسی معنی دار بودن روابط استفاده می‌شود و این مقدار برای خطای 5 درصد $1/96$ می‌باشد برای بررسی معنی داری از مقایسه مقدار آماره تی روابط با مقدار $1/96$ استفاده می‌گردد، بهطوری که اگر مقدار آماره تی از مقدار مذکور بیشتر باشد، رابطه نشان داده شده معنی دار است. شکل زیر مدل مقادیر t -value را نمایش می‌دهد:

جدول (۳) ضرایب رگرسیونی متغیرهای مدل

ضریب	آماره تی	شرح
$6/948$	$0/517$	هوش هیجانی \rightarrow تفکر استراتژیک
$22/639$	$0/848$	هوش هیجانی \rightarrow ذهنیت‌های طرحوارهای
$5/031$	$0/435$	سبک‌های ابزار هیجان \rightarrow تفکر استراتژیک
$1/488$	$0/057$	سبک‌های ابزار هیجان \rightarrow ذهنیت‌های طرحوارهای
$0/878$	$-0/045$	تفکر استراتژیک \rightarrow ذهنیت‌های طرحوارهای

همان‌طور که مقادیر تی مشاهده می‌شود، سه متغیر اول معنادار نیستند، اما دو متغیر آخر معنادار دیگر هوش هیجانی بر تفکر استراتژیک و ذهنیت‌های طرحوارهای تأثیرگذار است. همچنین سبک‌های ابزار هیجان بر تفکر استراتژیک تأثیرگذار است.

جدول (۴) نتایج سه معیار آلفای کرون باخ، پایایی و روایی همگرا

متغیرها	متغیرها	متغیرها	متغیرها
متغیرها	متغیرها	متغیرها	متغیرها
تفکر استراتژیک	ذهنیت‌های طرحوارهای	سبک‌های ابزار هیجان	هوش هیجانی
ذهنیت‌های طرحوارهای	سبک‌های ابزار هیجان	هوش هیجانی	
سبک‌های ابزار هیجان	هوش هیجانی		
هوش هیجانی			

الف-با توجه به اینکه اعداد پایابی ترکیبی (سازگاری درونی) و AVE همگی در بازه مربوطه قرار گرفته‌اند، می‌توان مناسب بودن وضعیت پایابی و روابی همگرای مدل پژوهش را تأیید کرد. البته باید به اینکه نکته توجه کرد که میانگین واریانس استخراجی برای تفکر استخراجی کمتر از ۰/۱۵ است، اما می‌توان با اغماس آن را تأیید کرد. ضریب آلفای کرون باخ نیز تقریباً برای سه متغیر نزدیک ۰/۷ (ناحیه مجاز) است.

جدول (۵): معیارهای نیکویی برآش مدل

نتیجه	مقدار مشاهده شده	محدوده قابل قبول	متغیرها
برآش نامناسب	۰/۱۱۹	کمتر از ۰/۰۸	SRMR
برآش نامناسب	۱/۱۰۲	کمتر از ۰/۹۵	d-ULS
برآش مناسب	۰/۵۷۸	کمتر از ۰/۹۵	d-G1
برآش مناسب	۷۲۹/۹۱۴	بیشتر از ۱/۹۶	Chi-square
برآش مناسب	۰/۵۷۴	بیشتر از ۰/۲۵	NFI

با توجه به مقادیر به دست آمده، داده‌های جمع‌آوری شده برای اندازه‌گیری متغیرهای پنهان از کفایت و برآش لازم نسبی برخوردارند.

جدول (۶): مقادیر آماره استون گیسر متغیرها

وضعیت	معیار استون گیسر	متغیرها
متوسط	۰/۱۶۸	تفکر استراتژیک
قوی	۰/۲۴۱	ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای
قوی	۰/۵۸۶	سبک‌های ابزار هیجان
قوی	۰/۲۳۶	هوش هیجانی

مقدار آماره Q^2 (استون-گیسر) قدرت پیش‌بینی مدل در سازه‌های درون‌زا را مشخص می‌کند. مدل‌هایی که دارای برآش ساختاری قابل قبول هستند، باید قابلیت پیش‌بینی متغیرهای درون‌زای مدل را داشته باشند. بدین معنی که اگر در یک مدل، روابط بین سازه‌ها به درستی تعریف شده باشند، سازه‌ها تأثیر کافی بر یکدیگر می‌گذارند. هنسler و همکاران (۲۰۰۹) سه مقدار ۰/۰۲۰، ۰/۰۱۵ و ۰/۰۲۵ را به عنوان مقادیر قدرت پیش‌بینی کم، متوسط و قوی تعیین نموده‌اند. این مقدار برای متغیر تفکر استراتژیک برابر ۰/۱۶۸ برای متغیر ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای برابر ۰/۲۴۱، برای متغیر سبک‌های ابزار هیجان برابر ۰/۵۸۶ و برای متغیر ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای برابر ۰/۲۳۶ است که متوسط و قوی بودن این مقادیر نشان‌دهنده تناسب پیش‌بین برای این سازه‌ها می‌باشد.

بحث و نتیجه گیری

نتایج نشان داد مدل برای اندازه‌گیری متغیرهای پنهان از کفایت و برآش لازم نسبی برخوردارند. علاوه بر این تفکر استراتژیک و ذهنیت‌های طرح‌واره‌های دارای تناسب پیش‌بینی متوسط و قوی می‌باشد. همچنین ضریب رگرسیونی استاندارد شده تأثیر تفکر استراتژیک بر ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای برابر ۰/۰۴۵ است. مقدار ضریب تعیین تدبیلی (R^2) برای متغیرهای تفکر استراتژیک و ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای به ترتیب برابر ۰/۶۱۱ و ۰/۷۰۴ است. به این معنی که ۶۱/۱ درصد از تغییرات متغیر تفکر استراتژیک توسط هوش هیجانی و سبک‌های ابزار هیجان و ۷۰/۴ درصد از تغییرات ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای توسط هوش هیجانی، سبک‌های ابزار هیجانی و تفکر استراتژیک توجیه می‌شود. این نتایج با نتایج پژوهش پاگانی و اوتو (۲۰۲۱) و سولمن^۱ (۲۰۲۱) ناهمسو با نتایج پژوهش‌های ائوری پور (۱۴۰۰)، بشارت، خلیلی خضرآبادی، رضازاده و حسینی (۱۳۹۶)، رسیدی (۱۳۹۸) و هیونگ^۲ (۲۰۲۰) همسو می‌باشد.

ایجاد ارتباط در زمینه هوش هیجانی و ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای بر این گونه است که پیشبرد و جهت‌دهی مسائل و مشکلات بر اساس طرح‌واره‌های ذهنی ما سمت و سویی متفاوت در هر انسان را پایه گذاری نموده و باعث بروز و طرح راه حل‌های متفاوت در جهت حل مسئله با توجه به طرح‌واره‌های هر فرد می‌شود. از این‌رو می‌توان معادله‌های راه حلی متفاوتی را در زمینه هوش هیجانی از افراد انتظار داشت. چراکه تصمیم‌گیری مؤثر بر اساس طرح‌واره‌ها باوجود این که محدودیت‌های خود را دارا می‌باشند، نقش قابل توجهی در پیشبرد این موضوع دارند (آرنتر^۳، ۲۰۱۷). اما میانجی گری تفکر استراتژیک در این فرضیه کمک شایانی کرده است. چراکه خود این مدل از تفکر دارای ویژگی برنامه‌ریزی و دستورالعمل برای ارزیابی انتخاب‌ها و تطبیق تصمیم‌گیری باهدف نهایی است به همین دلیل هر میزان که طرح‌واره‌ها داشته باشند تفکر استراتژیک میزان اثرگذاری آن‌ها را کاهش داده و با ساخت یک برنامه مدون، پیش‌زننده‌های ذهنی فرد را برای تصمیم‌گیری نهایی تحت الشعاع قرار داده و به هوش هیجانی راهکاری متفاوت و متنوع ارائه می‌دهد که در راستای بازدهی و نتیجه دهی

¹ Solmon

² Hiung

³ Arntz

قدم بر دارد و فارغ از تأثیرات بیرونی، طرح‌واره‌های ذهنی آن‌ها را به کنار رانده و اثر متقابل خود را بر هوش هیجانی بگذارد. تقابل تفکر استراتژیک و طرح‌واره‌های ذهنی اثربدیری خود را بر هوش هیجانی با طرح مسیر تفکری نشان داده و باعث تغییر جهت تصمیمات فرد برخلاف رویکردهای محدود طرح‌واره‌های ذهنی می‌شود و بر بنیان‌گذاری تفکری چندلایه و مسیرهای مختلف برای اثربخشی مستقیم یا غیرمستقیم بر نتیجه یک مسئله که چندین بعد را دربرمی‌گیرد تأکید داشته و محدودیت‌ها را کنار می‌زند.

با توجه به طرح‌واره‌های ذهنی متفاوت در هر فرد که البته مشابهت‌هایی در دسته و گروهی از افراد در آن‌ها نیز دیده می‌شود (ابستل و همکران، ۲۰۱۰)، مسئله واگویی هیجانی و ابراز هیجانات می‌تواند بر اساس دسته‌بندی طرح‌واره‌های مختلف به شکل‌های متنوع و البته مختص به هر فرد با توجه به پیش‌زمینه‌های ذهنی افراد ابراز و برونویزی داشته باشد که در این راستا سبک‌های مختلفی از ابراز هیجانات بر اساس پیش‌زمینه‌های ذهنی مناسب و در تطابق با انسان صورت می‌پذیرد. هرچند که میانجی‌گری تفکر استراتژیک بر بروز هیجانات مثبت و منفی تأثیرپذیر بوده و اثربخشی طرح‌واره‌های افراد را دستخوش تغییرات بنیادین قرار می‌دهد. باید توجه داشت ایجاد یک شالوده فکری-راهبردی دارای برنامه‌ریزی و دستورالعمل که همراه با نگرش سیستماتیک، تفکر در زمان، فرضیه‌سازی، تمرکز بر هدف و فرصت‌جویی هوشمندانه است، از برونویزی هیجانات به هر شکل و سببی جلوگیری کرده، چراکه با توجه به ویژگی‌های فوق بر طرح‌واره‌های ذهنی فرد اثربگذار بود و مدل ابراز گویی هیجانات را با توجه به دستورالعمل‌های چندلایه در راستای نتیجه‌گیری و بازدهی به بهترین شکل به صورت متفاوت تبدیل می‌کند. همچنین پیش‌زمینه‌های ذهنی غایتی در فرد است که تفکر استراتژیک بنا بر ذات چندبعدی بودن خود بر مبنای برنامه‌ریزی و الگوهای مختلف مدل‌های فکری ارائه‌دهنده آن را دچار تحول نموده و بر خروجی طرح‌واره تأثیرگذار است. شکل بروز هیجان را با توجه به غلبه تفکر راهبردی بر احساسات بازنویسی کرده و در رد ارتباط سبک‌های مختلف ابراز هیجان با طرح‌واره‌های ذهنی فرد بر اساس جهت‌دهی چند شاخه‌ای خود بر پایه ثبات و پایداری در محیط، فرصت‌جویی و ارزیابی یک مسئله از چند جهت و مسیر و ایجاد یک نتیجه که متکل از تصمیم‌گیری‌های چندگانه با برنامه‌ریزی و تدوین استراتژیک در قالب یک سیستم است، مؤثر می‌باشد.

در این پژوهش اطلاعات و داده‌ها از طریق خود گزارش دهی شرکت کنندگان و بهوسیله پرسشنامه جمع‌آوری شد، که ممکن است تحت تأثیر عوامل متعدد مثل گرایش پاسخ‌دهندگان به رائه تصویر مثبت باشد. توصیه می‌شود دوره آموزش مهارت‌های مبتنی بر سبک‌های ابراز هیجان را به صورت برنامه‌ریزی شده در سازمان‌ها اجرایی کنند. همچنین به منظور ارتقای بهداشت روانی در جامعه، پیشنهاد می‌گردد که سازمان‌ها و مؤسسات از طرح‌های آموزشی روانی، مانند آموزش ارتقاء هوش هیجانی و بهبود ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای استقبال نموده، با مجریان این طرح‌ها کمال همکاری را به عمل آورند.

منابع

- اخوی، ف و جمشیدی، س (۱۳۹۶). ماهیت طرح‌واره و تشرییح طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه، اولین همایش ملی پژوهش‌های علوم/اجتماعی و علوم رفتاری ایران، ۱۴-۱۳.
- امانی، ا. (۱۳۹۸). بررسی مقایسه‌ای طرح‌واره‌های هیجانی و ابراز گری هیجانی در دانشجویان متأهل و مجرد. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه تربیت‌علمی تهران.
- ایرانی، ش (۱۳۹۸). پیش‌بینی کیفیت زندگی بیماران مبتلا به ویتیلیگو بر اساس ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای، پوست و زیبایی، ۱۰(۲)، ۸۰-۶۹.
- ایزدی، ف؛ اشرفی، ع و فتحی آشتیانی، ع (۱۳۹۷). الگوی ساختاری رابطه بین طرح‌واره‌های هیجانی منفی و نشانه‌های بدنی با میانجی‌گری ناگویی هیجانی و ابراز گری هیجانی، تحقیقات علوم رفتاری، ۱۶(۳)، ۳۲۳-۳۱۱.
- آقایی گلستانی، پ و غیاثی، ز (۱۳۹۹). مقایسه اثربخشی بازی درمانی و طرح‌واره درمانی بر روی ذهنیت کودک آسیب‌پذیر در کودکان دارای اختلالات یادگیری، مجله پیشرفت‌های نوین در روانشناسی، علوم تربیتی و آموزش‌وپرورش، ۳(۳۲)، ۴۴-۳۷.
- بازیاری، ب و مهدی زاده اشرفی، ع (۱۴۰۰). تأثیر تفکر استراتژیک مدیران بر توانمندسازی و تعهد سازمانی کارکنان سازمان‌های دولتی شهرستان فیروزکوه، چهارمین کنفرانس بین‌المللی سالانه تحولات نوین در مدیریت، اقتصاد و حسابداری، تهران.
- برادری، ت و گربوز، ج (۱۴۰۰) هوش هیجانی (مهارت‌ها و آزمون‌ها). ترجمه مهدی گنجی. چاپ چهارم، تهران: ساوالان، انتشار به زبان اصلی (۲۰۰۵).
- بشرارت، م؛ خلیلی خضرآبادی، م؛ رضازاده، م و حسینی، ا (۱۳۹۶). نقش واسطه‌ای هوش هیجانی در رابطه بین روان سازه‌های ناسازگار اولیه با ناگویی هیجانی، روش‌ها و مدل‌های روان‌شناسی، ۸، ۲۰۶-۱۸۳.
- تبیانیان، ح؛ علیرضاei، ز؛ عبدالستی، ب و مصباح، ا (۱۴۰۰). تفکر استراتژیک در سازمان‌ها؛ مدل‌ها، ابعاد و کارکردها، دومین کنفرانس بین‌المللی چالش‌ها و راهکارهای نوین در مهندسی صنایع و مدیریت و حسابداری، دامغان.
- جاوید پشکه، ف و جوادی، م (۱۳۹۸). پیش‌بینی اضطراب اجتماعی بر اساس طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه دانش آموزان، پنجمین کنفرانس ملی نوآوری‌های اخیر در روانشناسی، کاربردها و توانمندسازی با محوریت روان‌درمانی، تهران.

داشگرزاده، خ؛ حق‌شناس کاشانی، ف و مهدی نژاد، ش (۱۳۹۱). تفکر استراتژیک مدیران و توانمندسازی کارکنان (در سازمان تأمین اجتماعی استان آذربایجان شرقی)، نشریه مدیریت کسب‌وکار، ۴(۱۵)، ۹-۳۳.

داماسیو، آ (۱۳۹۷). اشتیاه دکارت، ترجمه مهوش سهرابی و فاطمه عباسی فر، چاپ سوم، تهران: نشر دایره، انتشار به زبان اصلی (۱۹۹۴) رامتین فر، ه و علیزاده، م (۱۳۹۹). رابطه طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه با هوش هیجانی و تنظیم هیجانی در سالمندان مبتلا به دیابت، *فصلنامه پرستاری، مامایی و پیراپزشکی*، ۳(۶)، ۸۷-۷۸.

رشیدی، س (۱۳۹۸). پیش‌بینی ذهنیت‌های طرح‌واره‌ای بر اساس ناگویی هیجانی و سبک‌های ابراز هیجان در دانشجویان دانشگاه آزاد واحد تهران غرب، پایان‌نامه کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران شوماخر، رندال، ای، و لومکس، ریچارد، جی. (۱۳۸۸). مقدمه‌ای بر مدل‌سازی معادله ساختاری. ترجمه وحید قاسمی. چاپ اول، تهران: انتشارات جامعه شناسان.

صبحی قراملکی، ن؛ مشایخ، ف؛ بوربور، و عباسی، م (۱۳۹۹). مقایسه ابراز گری هیجان، سیستم‌های بازداری / فعل ساز رفتاری و عدم تحمل بلا تکلیفی در نوجوانان بزهکار و عادی، *رویش روان‌شناسی*، ۵۳(۱)، ۵۲-۱۴۳.

قنبری، م؛ میرزا حسینی، ح و ستایشی اظهیری، م (۱۳۹۷). رابطه طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و استرس شغلی با نقش میانجی گری هوش هیجانی در کارمندان بانک، پیش‌رفته‌های نوین در علوم رفتاری، ۳(۲۷)، ۱-۱۶.

موسی زاده، ت و عظیمی، ص (۱۳۹۸). رابطه طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و هوش هیجانی با پرخاشگری دانش آموزان پسر متوجه دوم شهرستان پارس آباد، دومنین همایش ملی آسیب‌های اجتماعی، اردبیل

میرباقری، م؛ منیر پور، ن و ضرغام حاجی، م (۱۳۹۹). ارتباط طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه با عملکرد سازمانی: نقش میانجی سکوت سازمانی و راهبردهای مقابله‌ای مدیران زن، پژوهشنامه زنان، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۱(۱)، ۱۲۷-۱۱۳.

نایب زاده، ش و صنیعی، س (۱۳۹۱). بررسی رضایت کارکنان و رابطه آن با عملکرد بانک، همایش علوم مدیریت نوین، گرگان نعمی پور ع و پورمیدانی س (۱۳۹۶). پیش‌بینی گرایش به آرایش بر اساس طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در زنان و دختران شهر اصفهان.

تحقیقات روانشناسی اجتماعی، ۷(۲۷)، ۷۸-۶۷.

یانگ، ج (۱۳۹۹). شناخت درمانی اختلالات شخصیت: رویکرد طرح‌واره محور، ترجمه علی صاحبی و حسن حمید پور، تهران: ارجمند

یانگ، ج؛ کلوسکو، ژ و ویشار، م (۱۳۹۹). طرح‌واره درمانی، ترجمه: حمید پور، حسن؛ و اندوز، زهرا. تهران: ارجمند. تاریخ انتشار اثر به زبان اصلی ۲۰۰۳.

Alshammari F, Pasay-an E, Gonzales F, Torres SH. (2020). Emotional intelligence and authentic leadership among Saudi nursing leaders in the Kingdom of Saudi Arabia. *J Prof Nurs*; 4: In Press.

Arntz A. (2017). Schema therapy for personality disorders: a qualitative study of patients' and therapists' perspectives. *Behav Cog Psycho Ther*; 45(1): 31-45

Bonn, I. (2005). Improving Strategic Thinking: A Multilevel Approach. *Leadership and Organizational Development Journal*, 26(5), 336-345.

Emmons, R. A., & Colby, P.M. (2013). Emotional conflict and well-being, relation to perceived availability. Daily utilization and observer report of social support. *Journal of Personality and Social Psychology*, 68(5), 947 – 959.

Hiung, C. (2020). Investigating the relationship between emotional intelligence and organizational commitment and strategic thinking in government employees and managers. *International journal of environmental research and public health*; (11):40-65.

Lobbestael J, van Vreeswijk M, Spinhoven P, et al. (2010). Reliability and validity of the short Schema Mode Inventory (SMI). *Behav Cog Psychother*; 38(4): 437-58

Mayer, J.D., & Salovey, P. (1997). *What is emotional intelligence?* In P.Salovey & D. Sluyter (Eds.), Emotional development and emotional intelligence: Implications for educators. New York: Basic Books.

Nelson,D., & Low, G. (2003). Emotional skill assessment process: Interpretation & Intervention, Kingsville, Texas: *learning system*, 4(3): 197-208.

Palmatier, G., (2008) *Strategic Planning: An Executive's Aid for Strategic, Thinking, Development and Deployment, Outsourced Logistics*

Sanche D, Ruis J. (2017). Increasing emotional intelligence: (How) is it possible? *Pers Individ Dif*; 47: 36-41

Solomon, A. J. (2021). The relationship between early maladaptive schemas and interpersonal problems: a meta-analytic review. *Clinical Psychology Psychotherapy*, 27(3), 408-447

Suliman, A, & Al-shaikh, N; (2007). Emotional Intelligence at work: links to conflict ND INNOVATION.29, (2). 758-762

Determining the Causal Model of Schematic Mentalities Based On Emotional Intelligence and Emotion Expression Styles Mediated By Strategic Thinking in Bank Employees

Zeinab Ghiasi¹, Parastoo Aghaie Galdiani²

Abstract

Background & Aims: The purpose of this study was to determine the causal model of schema mentalities based on emotional intelligence and emotional expression styles mediated by strategic thinking in bank employees. **Materials & Methods:** The present study was applied in terms of purpose and descriptive in terms of method, correlational (relational) type. The population consisted of male employees aged 30 to 45 years of banks in District 1 of Tehran, from which 250 people were selected as a convenience sample and completed the King and Emmons (1990) Emotional Expressiveness Questionnaire, Bradbury and Graves (2004) Emotional Intelligence, Goleman's Strategic Thinking (2007) and Labstel et al.'s Schematic Mentalities (2010) Questionnaires. **Results:** The research findings showed that the model has the relative adequacy and necessary fit for measuring latent variables. In addition, strategic thinking and schema mentalities have moderate and strong predictive fit. Also, 61.1% of the changes in the strategic thinking variable are explained by emotional intelligence and emotional instrumental styles, and 70.4% of the changes in schema mentalities are explained by emotional intelligence, emotional instrumental styles, and strategic thinking. **Conclusion:** Discussion and Conclusion: Based on the structure of strategic thinking and its trainability, involving this type of thinking can redefine the path of the relationship between schema mentalities with emotional intelligence and emotional expression styles.

Keywords: Schema Mentalities, Emotional Intelligence, Emotional Expression Styles, Strategic Thinking

¹ Master of Educational Psychology, Danesh Alborz University, Abiq, Iran (Corresponding Author)

² Master of Educational Psychology, Ivan Kay University, Ivan Kay, Iran